

**GLOBALIZATSIYA DAVRIDA KOREYS TILINING OMMALASHUVI VA UNI
O'RGANISHGA BO'LGAN MOTIVATSION OMILLAR**

Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti
Koreyashunoslik oliy maktabi 3-kurs talabasi
Toshtemirova Aziza Mamasoat qizi
e-mail: toshtemirovaaziza2@gmail.com

Annotatsiya: Globalizatsiya jarayonida madaniyatlararo aloqalar kengayib, xorijiy tillarga, xususan koreys tiliga bo'lgan qiziqish sezilarli darajada oshib bormoqda. So'nggi yillarda Indoneziya Z avlodi orasida koreys tiliga bo'lgan talabning ortishi "Korean Wave" (Hallyu) fenomeni bilan chambarchas bog'liqdir. K-pop, K-drama, moda, texnologiya va turizm kabi madaniy omillar yoshlarning koreys tilini o'rganishdagi motivatsiyasini kuchaytirgan. Bundan tashqari, Janubiy Koreyaning iqtisodiy va texnologik rivojlanishi ham koreys tilining global miqyosdagi nufuzini oshirmoqda. O'zbekiston misolida ham koreys tilining o'qitilishi kengayib, davlat siyosatida xorijiy tillarni, jumladan koreys tilini o'rganishga alohida e'tibor berilmoqda. Maqolada koreys tilining global mashhurlikka erishish sabablari, ta'lim va madaniyat sohasidagi o'zaro aloqalar hamda Koreya Respublikasining xalqaro hamkorlik siyosati tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: Globalizatsiya, koreys tili, K-pop, Hallyu (Korean Wave), madaniyatlararo aloqa, ta'lim va texnologiya, Indoneziya Z avlodi, O'zbekiston–Koreya hamkorligi.

Globalizatsiya davrida dunyo tobora ko'proq turli madaniyatlararo aloqalar orqali o'zaro bog'lanib bormoqda. Shu jarayonda xorijiy tillarni o'rganishga bo'lgan qiziqish ham ortib bormoqda. Turli tillar orasida ayniqsa koreys tili so'nggi yillarda Indoneziya Z avlodi orasida sezilarli darajada mashhurlikka erishdi. Bu hodisa nafaqat o'quvchi yoki yoshlar, balki olimlar, madaniyatshunoslar va sanoat mutaxassisleri e'tiborini ham tortmoqda. Shubhasiz, koreys tilini o'rganishga bo'lgan motivatsiya bugungi kunda ijtimoiy o'zgarishlar va global tendensiyalarni ifoda etuvchi qiziqarli tadqiqot yo'nalishiga aylandi.

Koreys pop madaniyati - ya'ni K-pop musiqasi, K-drama (koreys seriallari), filmlar, moda va go'zallik sohasi - yoshlar orasida ilhom bag'ishlovchi va jozibador obraz yaratgan. Ko'plab yoshlar bu madaniyatni chuqurroq tushunishga harakat qilmoqda, chunki ularning fikricha, koreys san'ati o'zining serqirra, estetik va hissiy boyligi bilan o'ziga xos "gipnoz" kuchiga ega.

Indoneziyada ham "Korean Wave" (Hallyu) kuchli ta'sir ko'rsatgan. Koreys madaniyatining turli jihatlari – dramalardan tortib, filmlar, musiqa, teleko'rsatuvlar, madaniy festivallar va hatto taomlarga keng tarqalgan. Shuningdek, koreys texnologik mahsulotlari (Samsung, LG), moda, uslub, kosmetika va teri parvarishi vositalari indoneziyalik iste'molchilar orasida juda mashhur bo'lgan.

Koreys pop madaniyatining yana bir muhim jihati – yuqori sifatli ishlab chiqarish va ijodiy yondashuv. Koreys seriallari o'zining mazmunli syujetlari, K-pop esa energetik raqslari va musiqasi orqali ko'plab indoneziyalik muxlislarni o'ziga rom etgan. Bu holat yoshlarni koreys tilini chuqurroq o'rganishga, ularning madaniy va lingvistik kontekstini yaxshiroq anglashga undagan. Bundan tashqari, Koreya texnologiya sohasida yetakchi mamlakat sifatida tanilgan. Samsung va LG kabi kompaniyalar global miqyosda ilg'or texnologik brendlar hisoblanadi. Shu bois, ko'plab yoshlar uchun koreys tilini bilish kelajakdagi xalqaro kasbiy imkoniyatlar eshigini ochuvchi omil sifatida ko'rilmogda. Shuningdek, Koreyaning turizm sohasi ham alohida e'tiborga loyiq. Ko'plab yoshlar uchun bu mamlakatni chuqurroq tanish va sayohat orqali tajriba

orttirish – koreys tilini o'rganishdagi qo'shimcha motivatsiya manbaiga aylangan¹. Koreya turizmi madaniy va tabiiy diqqatga sazovor joylarga, shuningdek, sun'iy yaratilgan (ya'ni maxsus loyihalangan) turistik joylarga bo'linadi. Jamoat infratuzilmasi, mehmonxonalar, transport tizimi va Koreyaning mehmonlarga ochiqqligi – bularning barchasi Koreya turizmining umumiy rivojlanishiga hissa qo'shib, uni keng ommaga jozibali qiladi (Danney & Green, 2024; Suma et al., 2023).

Koreys tili koreys madaniyati bilan chambarchas bog'liq. Bu kontekstdagi koreys madaniyati K-Pop yoki ko'pincha Hallyu (한류) deb ataladigan "Koreya to'liqini"ni anglatadi. Hozirda mashhur bo'lgan K-Pop va K-Drama'larning ommaviy ta'siri ko'plab insonlarni Janubiy Koreya shou-biznesiga oshufta qilgan. Shuni alohida ta'kidlash kerakki, K-Pop kontekstida koreys tili Gen Z avlodi uchun o'rganiladigan til (target language) sifatida qaraladi, K-Pop esa – koreys madaniyatining ajralmas bir qismidir.

Hozirgi kunda koreys tili chet tili sifatida o'qitiladigan mamlakatlar qatoriga Xitoy, Yaponiya, AQShning ayrim shtatlari, Fransiya, Germaniya, Rossiya, Braziliya, Paragvay, Avstraliya, Tailand, Filippin, Turkiya, Ukraina, Qozog'iston, Vyetnam (2021-yildan boshlab Vyetnam Ta'lim vazirligi koreys tilini birinchi chet tili sifatida o'quv dasturiga kiritgan), Indoneziya, Laos, Hindiston, Shri-Lanka, Paragvay va, albatta, O'zbekiston kiradi.

Koreys tilining kelajagi yorqin deb taxmin qilinmoqda. Uni o'rganish jarayoni davom etadi va uning ta'siri yanada kuchayadi. Bu tilning o'ziga xos xususiyatlari hamda boy madaniy merosini o'rganish – koreys tilini o'zlashtirish jarayonini yanada qiziqarli va ma'lumotli qiladi. Zamonaviy o'qitish metodlari va texnologiyalarining qo'llanilishi esa koreys tilini o'rganish jarayonini yanada samarali va qulay etadi.

Koreys tili qadimiy tarixga, murakkab grammatik tuzilishga, boy lug'at boyligiga va o'ziga xos yozuv tizimiga ega bo'lishi bilan ajralib turadi. Uning global miqyosdagi mashhurligi Janubiy Koreyaning iqtisodiy va madaniy rivojlanishi bilan chambarchas bog'liq. Koreys tilining kelajagi porloq – bu til nafaqat madaniy almashinuvda, balki iqtisodiy va siyosiy munosabatlarni rivojlantirishda ham muhim rol o'ynaydi. Zamonaviy o'qitish usullari va texnologiyalarini qo'llash bu jarayonni yanada oson va qiziqarli qiladi.

Mamlakatimizda koreys tilini o'qitishning rivojlanishi. Koreys tili bugungi kunda O'zbekistonda eng mashhur chet tillaridan biri hisoblanadi va hattoki mamlakatning ikkinchi chet tili o'quv dasturiga ham kiritilgan. Bizning yurtimizda ham boshqa davlatlardan ortda qolmagan holda koreys tili bo'yicha imkoniyatlar ko'payib, yoshlar o'rtasida bu tilga bo'lgan qiziqish tobora ortib bormoqda. Va Prezidentimiz ham yurtdoshlarimizning bu kabi xohishlarini inobatga olib Janubiy Koreya Prezidenti bilan har tomonlama aloqa o'rnatmoqda. Koreya Respublikasi Prezidenti Yun Sok Yol 2024-yil 10-iyundan 15-iyungacha Turkmaniston, Qozog'iston va O'zbekistonga rasmiy tashrif buyurdi. Ushbu tashrifning maqsadi har bir mamlakat rahbarlari bilan hamkorlikni mustahkamlash uchun asos yaratish edi². Xususan, 2024-yil 14-iyun kuni Janubiy Koreya va O'zbekiston o'rtasida sammit uchrashuvi bo'lib o'tdi va tomonlar "ilg'or texnologiyalar va innovatsiyalar sohasidagi hamkorlikning yangi davri"ni

¹ Kwon, Youngsun, et al. Beyond the Korean Wave: Understanding the Motivation of Among Indonesian Gen Z to Learn Korean in the K-Pop Trend // International Journal of Current Science Research and Review. – 2024. – Vol. 07, Issue 06. – P. 3928–3936. – DOI: 10.47191/ijcsrr/V7-i6-44.

² The Korea Herald. Uzbekistan, Korea sign \$9.6b deals to boost innovation, tech cooperation. – 2024 yil 14 iyun. – Manba: <https://www.koreaherald.com/view.php?ud=20240614000472>

(murojaat sanasi: 2025 yil 1 noyabr). – B.3.

boshlab beruvchi 17 ta bitim imzolashdi. Bu kelishuvlar davlat boshqaruvi salohiyatini oshirish, madaniy almashinuv, transport tizimini rivojlantirish hamda tumanlardagi issiqlik ta'minoti tizimlarini modernizatsiya qilish kabi sohalarni o'z ichiga oladi. Bundan tashqari, ular qishloq xo'jaligi va malakali mutaxassislarni tayyorlash sohasidagi hamkorlikni ham qamrab oladi. E'tiborlisi shundaki, Koreya Eksport-import banki va Hyundai Rotem kompaniyasi bilan hamkorlikda yuqori tezlikdagi elektr poyezdlarni xarid qilish va yetkazib berish bo'yicha kelishuvlarga ham erishildi. Umumiy investitsiya majburiyatlari miqdori 9,6 milliard AQSh dollarini tashkil etadi³.

Janubiy Koreyada demografik pasayish va global iste'dodlarni saqlab qolishga bo'lgan intilish fonida ushbu tadqiqot xalqaro talabalarning Koreyada qolish yoki boshqa joylarda imkoniyat izlab ko'chib ketish qarorlariga ta'sir qiluvchi omillarni o'rganadi. Tadqiqot akademik qoniqish, ijtimoiy integratsiya, kasbiy orzular, moliyaviy yordam, hamda Koreya Immigratsiya va Integratsiya dasturi (KIIP)da ishtirok etish kabi murakkab omillar tarmog'ini tahlil qiladi – bu omillar talabalarning bitirgandan keyingi yashash niyatlarini shakllantiradi. Pusan shahridagi xususiy universitetlarda tahsil olayotgan 286 talaba ma'lumotlari tahliliga ko'ra, kasbiy xabardorlik va moliyaviy barqarorlik eng kuchli turtki bo'lib chiqdi. Qizig'i shundaki, ijtimoiy integratsiya va KIIP dasturida qatnashish uncha katta ta'sir ko'rsatmagan. Shuningdek, hayotdan qoniqish darajasi muhim vositachi sifatida namoyon bo'lib, Koreyada qolish faqat imkoniyat bilan bog'liq emasligini, balki jamiyatga mansublik hissi bilan chambarchas aloqador ekanligini ko'rsatdi.

So'nggi yillarda Janubiy Koreya jiddiy demografik inqiroz holatini boshdan kechirmoqda. Aholining tug'ilish darajasi tarixdagi eng past ko'rsatkichlarga tushib ketgan – bu esa mamlakat kelajagi uchun jiddiy xavf sifatida baholanmoqda. Ishchi kuchining kamayishi, qarib borayotgan jamiyat va ichki bozorning torayishi kabi omillar hukumatni yangi yo'nalishlarni izlashga majbur qilmoqda. Shu sababli, Koreya hukumati so'nggi yillarda xorijlik yoshlarni jalb etish siyosatini faol ravishda rivojlantirmoqda. Bu siyosat nafaqat ta'lim sohasida, balki uzoq muddatli demografik va iqtisodiy strategiya sifatida qaralmoqda.

Koreya bugungi kunda ko'plab davlatlardan, jumladan O'zbekistondan ham o'quvchilarni davlat grantlari, almashinuv dasturlari va ish imkoniyatlari orqali o'ziga jalb qilmoqda. Ularning maqsadi – xorijlik yoshlarni Koreya jamiyatiga integratsiya qilish, ularni yuqori malakali kadr sifatida tayyorlab, keyinchalik mamlakat iqtisodiy rivojlanishiga hissa qo'shuvchi fuqarolarga aylantirishdir.

Xulosa qilib aytganda, koreys tilining global miqyosda ommalashuvi Janubiy Koreyaning iqtisodiy, madaniy va texnologik yutuqlari bilan bevosita bog'liq. K-pop va K-drama kabi ommaviy madaniyat mahsulotlari yosh avlod orasida koreys tiliga bo'lgan qiziqishni kuchaytirgan bo'lsa, Koreya hukumati ham xorijiy talabalarni jalb etish siyosatini faol rivojlantirmoqda. Indoneziya va O'zbekiston tajribasi shuni ko'rsatadiki, koreys tilini o'rganish nafaqat madaniy muloqotni chuqurlashtiradi, balki ta'lim, texnologiya va iqtisodiy hamkorlik uchun yangi imkoniyatlar yaratadi. Shu bois koreys tili global integratsiyaning muhim tiliga aylanib bormoqda.

Foydalangan adabiyotlar ro'yxati:

1. Kwon, Youngsun, et al. Beyond the Korean Wave: Understanding the Motivation of Among Indonesian Gen Z to Learn Korean in the K-Pop Trend // International Journal of Current

³ The Korea Herald. Uzbekistan, Korea sign \$9.6b deals to boost innovation, tech cooperation. – 2024 yil 14 iyun. – Manba: <https://www.koreaherald.com/view.php?ud=20240614000472> (murojaat sanasi: 2025 yil 1 noyabr). –B.4.

- Science Research and Review. – 2024. – Vol. 07, Issue 06. – P. 3928–3936. – DOI: 10.47191/ijcsrr/V7-i6-44.
2. Turakulova, S. F. About Korean Language and Its Introduction to Uzbekistan // International Journal of Literature and Languages. – 2025. – Vol. 05, Issue 04. – P. 38–42. – DOI: 10.37547/ijll/Volume 05 Issue 04-11.
3. Jeon, Hongpyo. Current Policies and Development Strategies for Overseas Koreans: Focusing on Koryo-saram in Central Asia. – Institute for Advanced International Studies. – Supported by the Korea Foundation (KF Global Challengers Program).
4. Park, Jae-chun. Future Directions for Korea-Central Asia Cooperation in a Global Transition. – The Korea Foundation. – 2023, December 11. <https://www.kf.or.kr/korcen/na/ntt/selectNttInfo.do?mi=1340&bbsId=1107&nttSn=122093>
5. Korea Policy Briefing. President Yoon's Visit to Three Central Asian Countries: Advancing the K-Silk Road Initiative. – 2024, June 10. <https://www.korea.kr/news/policyNewsView.do?newsId=148930045#policyNews>
6. Korea Institute for International Economic Policy. Korean President's Visit to Central Asia: Enhancing Korea-Central Asia Relations. // EMERiCS. – 2024, July 31. <https://www.kiep.go.kr/aif/issueDetail.es?brdctsNo=369133&mid=a10200000000>
7. Feyissa, I. F. Staying, Leaving, or Seeking More: International Students' Post-Graduation Settlement and Migration Decisions in South Korea // Journal of International Students. – 2025. <https://www.ojed.org/jis/article/view/7937>
8. The Korea Herald. Uzbekistan, Korea sign \$9.6b deals to boost innovation, tech cooperation. – 2024 yil 14 iyun. – Manba: <https://www.koreaherald.com/view.php?ud=20240614000472> (murojaat sanasi: 2025 yil 1 noyabr).
9. Yunusova, G. D. (2023). On the potential for enhancement of tashkent's tourism opportunities. International Journal of Advance Scientific Research, 3(03), 35-39.
10. Kodirova, K., Sangirova, D., Yunusova, G., Abdalov, U., Isamova, G., Sapaev, I. B., ... & Isxakov, B. (2025). Multimodal Linguistics in Multimedia Signal Processing: Analyzing Text, Audio, and Visual Signals in Communication Systems. National Journal of Antennas and Propagation, 7(1), 123-133.